

СТАНОВИЩЕ

**ЗА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА
ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“**
Област на висше образование: 1.Педагогически науки

Професионално направление: 1.3.Педагогика на обучението по...

Докторска програма: Методика на обучение по техника и технологии

Автор на дисертационния труд: Мая Ангелова Стоева

**Тема: МОДЕЛ ЗА ФОРМИРАНЕ НА СОЦИАЛНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ У
УЧЕНИЦИТЕ ЧРЕЗ ПРОЕКТНО БАЗИРАНО ОБУЧЕНИЕ ПО
ТЕОРЕТИЧНИ ТЕХНИЧЕСКИ ПРЕДМЕТИ (гимназиален етап)**

Научен ръководител: доц. д-р Диана Стойчева Митова

**Автор на становището: доц. д-р Диана Стойчева Митова, Технически
факултет, ЮЗУ «Н. Рилски» - Благоевград**

Настоящото становище е изготвено на основание чл.9 от ЗРАС , чл.30 ал.3 от Правилника за неговото прилагане, чл.4 ал.3 от Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ «Неофит Рилски», решение на Технически факултет за провеждане на защита на дисертационен труд (Протокол № 37/ 25.04.2018г.) и Заповед на Ректора на ЮЗУ «Неофит Рилски» за назначаване на научно жури (Заповед № 1035/ 30.04.2018 г.).

I. Общо представяне и обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Кандидатът за придобиване на ОНС “доктор“ Мая Ангелова Стоева е магистър - електроинженер, учител в Благоевградска професионална гимназия. От 04.02.2014г. е задочен докторант в катедра „Технологично обучение и професионално образование” , а впоследствие и преподавател – асистент в ЮЗУ «Неофит Рилски». През периода на обучението си като докторант, Мая Стоева реализира научноизследователска дейност в следните насоки:

- Участие в разнообразни научни форуми (конференции, научни сесии, кръгли маси), в резултат на което реализира 9 публикации в списания и сборници у нас и в чужбина.
- Участие в 3 научноизследователски проекта.

По своята тематична насоченост представените публикации *съответстват на профила и тематиката на дисертационния труд.*

Като асистент към Технически факултет, Мая Стоева води учебни занятия със студенти от различни специалности на факултета в редовна и задочна форма.

II. Оценка на научните и практическите резултати и приноси на дисертационния труд

1. Общо представяне на дисертационния труд

Представената от Мая Стоева дисертация е **разработена във вид и обем, съгласно изискванията**, посочени в Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане. Тя съдържа: заглавна страница, съдържание, увод, изложение, заключение и библиография. Приложенията към труда са включени в отделно книжно тяло.

Авторефератът цялостно отразява същността и приносите на дисертационния труд и е изготвен в съответствие с необходимите изисквания. Съгласно изискваната от Правилника е представена и **декларация за оригиналност на получените резултати, справка с основните приносни моменти на труда, както и списък с 9 публикации по тематиката на дисертационния труд.**

В качеството си на научен ръководител и впечатленията, придобити от съвместната работа с докторанта, ми дават основание да твърдя, че дисертацията и авторефератът са самостоятелно дело на Мая Стоева и успешно защитават претенциите и за достигнатите научно-приложни приноси.

1. Актуалност на проблема

Актуалността на изследователският проблем е обусловена от факта, че развитието на социалната компетентност е ключова за младите хора на 21 век. Тя предполага формиране на умения за решаване на проблеми, творческо мислене, способност за ефективна комуникация, работа в екип и социално отговорно,

диалогично поведение. Темата е актуална и много полезна както в научно – теоретичен, така и в приложен аспект.

2. Обем, структура и съдържание на дисертационния труд

Обемът, структурата и съдържанието на дисертационния труд напълно съответстват на изискванията за придобиване на ОНС „Доктор“.

Дисертацията е подготвена в обем от 210 стандартни страници текст, структурирани в увод, четири глави, обобщения и изводи и списък на използваната литература. Библиографската справка включва общо 146 източника, от които 98 на кирилица, а останалите са Интернет източници, вкл. и на латиница. Текстът е много добре онагледен 77 на брой таблици, 80 фигури под формата на различни по вид и структура графики и диаграми. Към дисертацията са включени и 47 на брой Приложения.

Използваната структура логически обвързва отделните глави на дисертационния труд.

Първа глава „Теоретични основи на изследването“ представя задълбочена теоретична обосновка на проблема за социалните компетентности. Обект на анализ се явяват шест социални компетентности: работа в екип, ефективна комуникация, справяне с конфликти, решаване на проблеми, творческо мислене и креативност и емоционална интелигентност.

Констатира се висока научна осведоменост и аналитичен усет на докторантката. Направен е задълбочен съдържателен анализ на всяка от компетентностите, като проличава умението на автора за интерпретация на научна информация.

Втора глава „Проектно базирано обучение за формиране на социални компетентности в рамките на професионалната подготовка по теоретични технически предмети в гимназиалния етап на образование“, докторант Мая Стоева, ясно и точно изяснява спецификата на проектно базираното обучение, в професионалната подготовка, в съответствие с възрастовите особености на учениците в гимназиалния етап на обучение.

Оригинално авторско решение е разработения *Модел за формиране на социални компетентности* в професионалната подготовка и в частност - *организационната структура на модела*

Трета глава представя педагогическия дизайн на емпирично изследване на равнището на формираност на социалната компетентност у учениците чрез проектно базирано обучение. Апробирането на изследвания модел е проведено в периода 2015г. - 2017г. и обхваща три паралелки на Благоевградска професионална гимназия. Предложеният модел се експериментира в обучението по учебните предмети Електротехнически материали, Електроенергетика, Електрически инсталации и Електрообзавеждане на производство.

Изведени са обосновани критерии и индикатори за измерване на шест социални компетентности: работа в екип, ефективна комуникация, справяне с конфликти, решаване на проблеми, емоционална интелигентност.

За диагностика и измерване на изследваните социални компетентности и с оглед постигане на максимална обективност на изследванията, авторът комбинира три независими метода на изследване. *анкетирание, експресна диагностика на личността и наблюдение*, които потвърждават ефективността на разработения модел.

Направеният сравнителен анализ на резултатите от трите метода показва, че приложения модел спомага за постигане на високи нива на проява на изследваните социални компетентности, особено по отношение на уменията за решаване на проблеми и постигане на висока емоционална интелигентност.

Несъмнен принос на разработката е богатия изследователски инструментариум, включващ карти за оценка и обобщени карти за сравнителен анализ, чрез които се проследяват промените в социално-компетентностния профил на всеки ученик и се извършва сравняване на нивата на изследваните социалните компетентности.

Четвърта глава представя задълбочен и многоаспектен анализ на резултатите от проведеното емпирично изследване.

Много добро впечатление прави качеството и прецизността на проведените изследователски процедури, качествената статистическа обработка на информацията и визуализация на резултатите.

Изводите и заключението, представляват един логически обоснован завършек на дисертационния труд.

3. Оценка на научните и практически резултати и приноси на дисертационния труд

Сред изведените от автора 8 приносни момента на труда, могат да се добавят следните акценти:

- *В дисертацията се представя универсален педагогически дизайн на модел, чието прилагане несъмнено ще подпомогне процесът на формиране на социални компетентности у учениците чрез проектно базирано обучение по теоретични технически предмети.*
- *Разработена е креативна методика и система от правила и указания за формиране на комуникативни умения и диалогичност у учениците в процеса на обучение по теоретични технически предмети чрез работа по проекти.*
- *Получените резултати дават основание за твърдението, че приложеният модел се ползва с **висока степен на одобрение от страна на учениците и способства за постигането на разнообразен и пълноценен учебен процес.***

4. Критични бележки и препоръки

Бих препоръчала на автора в бъдеще да продължи и задълбочи работата си по проблема, като разшири обхвата на изследването и включи неизследвани в дисертационния труд социални компетентности, в рамките на професионалната подготовка.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд напълно отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за прилагането му. Чрез своя труд, Мая Ангелова Стоева показва висока професионална компетентност, демонстрира задълбочени теоретични и специални познания и способност за организиране на научни изследвания.

Подкрепям с положителна оценка представения за становище дисертационен труд, с убеждението че той съдържа научни и научно-приложни резултати, които несъмнено представляват принос в науката.

На основание на посочените по-горе положителни резултати от разработката, препоръчам на научното жури присъждането на образователната и научна степен „доктор” по научната специалност Методика на обучението по техника и технологии, в Област на висшето образование - 1.Педагогически науки, Професионално направление 1.3.Педагогика на обучението по техника и технологии.

Дата: 15.06.2018г.

Член на журито
Подпис.....
(доц. д-р Диана Митова)

